

XÂY DỰNG VĂN HÓA TRONG ĐẢNG ĐỂ ĐẢNG THỰC SỰ LÀ ĐẠO ĐỨC, LÀ VĂN MINH

✍️ VÕ HỮU LỰC*

Ngày nhận: 16/02/2023

Ngày phân biên: 05/3/2023

Ngày duyệt đăng: 20/3/2023

Tóm tắt: Bài viết tập trung làm rõ ý nghĩa, tầm quan trọng của việc xây dựng văn hóa trong Đảng. Đây là yếu tố quan trọng để Đảng thực sự là đạo đức, là văn minh; bảo đảm cho việc thực hiện mục tiêu xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức, đạo đức và cán bộ. Trên cơ sở đánh giá tổng quan thực trạng xây dựng Đảng về văn hóa hiện nay, tác giả đề xuất bốn biện pháp chính nhằm tiếp tục đẩy mạnh xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về văn hóa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn cách mạng mới.

Từ khóa: Đảng; đạo đức; văn hóa; văn minh; xây dựng Đảng.

BUILD CULTURAL IN PARTY FOR PARTY REALLY IS MORALITY, IS CIVILIZED

Abstract: The article focuses on clarifying the meaning and importance of building culture in the Party. This is an important factor for the Party to be truly ethical and civilized; ensuring the realization of the goal of building a clean and strong Party in terms of politics, ideology, organization, morality and cadres. On the basis of an overview assessment of the current situation of Party building in terms of culture, the author proposes four main measures to further promote the building of a clean and strong Party in culture to meet the requirements of tasks in the current period new revolution.

Keywords: Party; morality; cultural; civilized; build Party.

1. Đặt vấn đề

Văn hóa trong Đảng là nơi hội tụ, kết tinh, biểu hiện tập trung nhất của văn hóa, trí tuệ dân tộc; đồng thời, là thước đo trình độ trưởng thành và là nhân tố quyết định năng lực lãnh đạo, khả năng cầm quyền của Đảng. Trong hơn 35 năm lãnh đạo sự nghiệp đổi mới, cùng với những bước chuyển trong tư duy về đường lối phát triển kinh tế - xã hội, quan điểm về công tác xây dựng Đảng cũng đã có những điểm bổ sung, phát triển quan trọng. Trong đó, Đảng đặc biệt chú trọng xây dựng văn hóa trong Đảng, xem đây là yếu tố quan trọng, là sức mạnh nội sinh để Đảng ta thực sự là đạo đức, là văn minh; bảo đảm thực hiện xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức, đạo đức và cán bộ.

2. Xây dựng văn hóa trong Đảng - yếu tố quan trọng để Đảng ta thực sự là đạo đức, là văn minh

Về mặt lý luận, văn hóa là những giá trị nhân đạo,

nhân văn, chân - thiện - mỹ do con người sáng tạo, lưu giữ, bồi đắp, phát huy nhằm hoàn thiện nhân cách. "Khi đã nói đến văn hóa là nói đến những gì là tinh hoa, tinh túy nhất, được chưng cất, kết tinh, hun đúc thành những giá trị tốt đẹp, cao thượng, đặc sắc nhất, rất nhân văn, nhân ái, nhân nghĩa, nhân tình, tiến bộ" [1, tr.158-159]. Đảng là của con người, do con người sáng lập, tập hợp những con người ưu tú nhất, tiến bộ nhất, vì thế, văn hóa và Đảng tất yếu có quan hệ bản chất. V.I.Lênin từng chỉ rõ: Phải xây dựng đảng cầm quyền thật sự là một đảng tiêu biểu cho "trí tuệ, danh dự và lương tâm của thời đại" [6, tr.122]. Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng từng nhấn mạnh: "Đảng ta là đạo đức, là văn minh"[10, tr.403]. Xét đến cùng, trí tuệ, danh dự, lương tâm, đạo đức, văn minh đều thuộc về phạm trù văn hóa. Bản chất

* Trường Sĩ quan Lục quân 1, Bộ Quốc phòng

của Đảng trước tiên và quan trọng nhất là văn hóa Đảng, mà hạt nhân là văn hóa lãnh đạo, văn hóa cầm quyền. Văn hóa Đảng là trung tâm, lan tỏa và tác động đến mọi mặt khác của văn hóa chính trị. Chuẩn giá trị văn hóa Đảng chính là sự hiện diện của hệ giá trị chân - thiện - mỹ trong quan hệ giữa Đảng với Nhà nước, với các đoàn thể, với nhân dân trong việc hoạch định và lãnh đạo thực hiện đường lối; trong nguyên tắc tổ chức và hoạt động; trong tác phong, lễ lối làm việc, phong cách ứng xử của đội ngũ cán bộ, đảng viên... Có thể khái quát việc xây dựng văn hóa trong Đảng là yếu tố quan trọng để Đảng ta thực sự là đạo đức, là văn minh trên một số phương diện cốt lõi sau đây:

Thứ nhất, tính cách mạng, khoa học và nhân văn trong đường lối của Đảng. Năng lực lãnh đạo của Đảng trước hết thể hiện ở năng lực ban hành Nghị quyết, xác định nhiệm vụ chính trị. Đường lối là thước đo năng lực lãnh đạo và trình độ phát triển của Đảng, trở thành động lực trong xây dựng văn hóa Đảng. Tính cách mạng, khoa học và nhân văn của đường lối là biểu hiện của văn hóa Đảng, đồng thời là một trong những nhân tố quan trọng góp phần củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng: “Sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng là nhân tố hàng đầu quyết định thắng lợi của cách mạng Việt Nam” [4, tr.104]. Đường lối, nghị quyết của Đảng phải được xây dựng trên quan điểm vì dân, phát huy dân chủ, tập trung trí tuệ, sức mạnh tổng hợp của mọi đảng viên, của cả hệ thống chính trị để đề ra nghị quyết lãnh đạo đúng đắn, khoa học, hợp lòng dân, có sức thuyết phục và khả thi. Tất cả quá trình trên được chi phối bởi quan điểm “Việc gì có lợi cho dân, ta phải hết sức làm. Việc gì hại đến dân, ta phải hết sức tránh” [8, tr.56]. Việc hoạch định, tổ chức thực hiện đường lối thể hiện quyết tâm chính trị, thái độ, trách nhiệm của Đảng trước nhân dân và dân tộc, tuyệt đối chống tác động bởi chủ nghĩa cá nhân, lợi ích nhóm, tiêu cực, tha hóa.

Thứ hai, tính tiên phong, nêu gương, phong cách ứng xử của mỗi cán bộ, đảng viên của Đảng. Đảng ta

dùng sự gương mẫu để lãnh đạo cách mạng, xem đây là một phương thức lãnh đạo văn minh nhất. Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, đối với các dân tộc phương Đông, “một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền” [7, tr.263], cán bộ, đảng viên “muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước” [9, tr.552]. Người cũng đã nhiều lần căn dặn cán bộ, đảng viên: “Tự mình không trong sáng, không gương mẫu, tự mình đã hủ hóa thì không lãnh đạo được ai, không làm nên trò trống gì” [9, tr.362]. Bản thân mỗi cán bộ, đảng viên phải rèn luyện nâng cao đạo đức cách mạng, đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân, chống các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Nhân cách, đạo đức, trí tuệ, sự gương mẫu của cán bộ, đảng viên là những biểu hiện thực tế sinh động, thuyết phục nhất đối với nhân dân về sự chân chính và năng lực lãnh đạo của Đảng. Sự thống nhất giữa lời nói và việc làm là yêu cầu khách quan của phẩm chất người cán bộ, đảng viên, là nguyên tắc cao nhất của phong cách nêu gương. Mỗi cán bộ, đảng viên phải luôn chuẩn mực từ lời nói đến việc làm, cử chỉ, thái độ, hành vi ứng xử góp phần xây dựng hình ảnh, uy tín người cán bộ, đảng viên: “Thực hiện tốt các quy định về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp, cán bộ có chức vụ càng cao càng phải gương mẫu. Nêu gương phải thực sự trở thành một nội dung quan trọng trong phương thức lãnh đạo của Đảng” [4, tr.237-238].

Thứ ba, mối liên hệ mật thiết giữa Đảng và nhân dân. Trong mối quan hệ đặc biệt này, Đảng vừa là người lãnh đạo, vừa là người phục vụ nhân dân; còn nhân dân là chủ nhân của đất nước, tự giác chấp hành với sự lãnh đạo của Đảng. Sức mạnh của Đảng là ở sự gắn bó mật thiết giữa Đảng với nhân dân: “Phải liên lạc mật thiết với dân chúng. Không được xa rời dân chúng. Rời xa dân chúng là cô độc. Cô độc thì nhất định bị thất bại” [9, tr.278]. Trong ứng xử với bản thân mình, với người, với công việc, mỗi cán bộ,

đảng viên phải thực sự mẫu mực: “Hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin là phải sống với nhau có tình, có nghĩa. Nếu thuộc bao nhiêu sách mà sống với nhau không có tình, có nghĩa thì sao gọi là hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin” [10, tr.554]. Bản thân Đảng phải thực sự văn hóa, mọi đường lối, chủ trương của Đảng đều phải xuất phát từ nguyện vọng, quyền và lợi ích chính đáng của nhân dân, được nhân dân tham gia ý kiến, hướng tới chăm lo đời sống, lợi ích chính đáng của nhân dân, để “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng” [4, tr.27]. Đảng là người lãnh đạo cách mạng, cán bộ, đảng viên là người đẩy tố trung thành của nhân dân, do đó, Đảng phải là người đi tiên phong, dẫn dắt dân tộc, nói trước, làm trước: “Thường xuyên tăng cường mối quan hệ gắn bó mật thiết giữa Đảng với nhân dân, phát huy vai trò của nhân dân và thật sự dựa vào dân để xây dựng Đảng” [5, tr.226].

3. Đẩy mạnh xây dựng văn hóa trong Đảng đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn cách mạng mới

Nhận thức được tầm quan trọng của việc xây dựng văn hóa trong Đảng, Đảng ta nhiều lần đề cập, xem đây là nhân tố quan trọng để xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh. Nghị quyết Trung ương 9 (Khóa XI) về “Xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước” khẳng định: “Chú trọng chăm lo xây dựng văn hóa trong Đảng, trong các cơ quan nhà nước và các đoàn thể; coi đây là nhân tố quan trọng để xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh” [3, tr.5]. Tại Đại hội XIII, Đảng ta tiếp tục khẳng định: “Nghiên cứu, bổ sung, hoàn thiện các giá trị đạo đức cách mạng theo tinh thần “Đảng ta là đạo đức, là văn minh” cho phù hợp với điều kiện mới và truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc” [4, tr.27]. Đồng thời, “Chú trọng xây dựng Đảng và hệ thống chính trị về văn hóa, về đạo đức;... để Đảng ta và hệ thống chính trị của nước ta thật sự là đạo đức, là văn minh, tiêu biểu cho lương tri và phẩm giá con người Việt Nam” [11, tr.158-159].

Trong đó, đặc biệt “Chú trọng chăm lo xây dựng văn hóa trong Đảng, trong các cơ quan nhà nước và các đoàn thể; trọng tâm là xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức có năng lực, có phẩm chất đạo đức, tận tụy, hết lòng phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân” [1, tr.5].

Hiện nay, trên thế giới, tình hình diễn biến rất nhanh chóng, phức tạp, khó dự báo. “Hòa bình, hợp tác và phát triển vẫn là xu thế lớn, song đang đứng trước nhiều trở ngại, khó khăn; cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn, xung đột cục bộ tiếp tục diễn ra dưới nhiều hình thức, phức tạp và quyết liệt hơn, làm gia tăng rủi ro đối với môi trường kinh tế, chính trị, an ninh quốc tế” [4, tr.105]. Kết quả của 35 năm đổi mới, “chúng ta đã đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử, phát triển mạnh mẽ, toàn diện hơn so với những năm trước đổi mới... Đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay” [11, tr.34]. Tuy nhiên, “Năm năm tới, Việt Nam hội nhập quốc tế sâu, rộng hơn và sẽ phải thực hiện đầy đủ, hiệu quả các cam kết khi tham gia các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới. Nền kinh tế phát triển chưa bền vững, còn nhiều hạn chế, yếu kém, đứng trước nhiều khó khăn, thách thức mới do tác động của đại dịch Covid-19 và khủng hoảng kinh tế toàn cầu gây ra” [4, tr.107-108]. Trong khi đó, “Bốn nguy cơ mà Đảng ta đã chỉ ra còn tồn tại, có mặt còn gay gắt hơn. Nguy cơ tụt hậu, rơi vào bẫy thu nhập trung bình còn lớn” [4, tr.108].

Về công tác xây dựng Đảng, thời gian qua, “Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về xây dựng Đảng đã được triển khai thực hiện nghiêm túc, toàn diện, đồng bộ, thống nhất, thực sự đi vào cuộc sống, có nhiều bước đột phá quan trọng, tạo sự chuyển biến tích cực trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu, sự đoàn kết, thống nhất trong Đảng” [1, tr.2]. Tuy nhiên, “việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa thường xuyên,...; quan liêu, tham nhũng, lãng phí, cá nhân chủ nghĩa, cơ hội, thực dụng, bè phái, gây mất đoàn kết nội bộ...;

tình trạng nể nang, né tránh, ngại va chạm còn diễn ra ở nhiều nơi” [5, tr.178-179]. Đây là vấn đề hệ trọng, liên quan trực tiếp đến sinh mệnh của Đảng và sự tồn vong của chế độ. Vì vậy, định vị giá trị và tiếp tục xây dựng văn hóa trong Đảng là một trong những vấn đề cấp bách hiện nay, nhằm góp phần xây dựng Đảng thực sự là một Đảng cách mạng chân chính, là đạo đức, là văn minh. Để đẩy mạnh xây dựng văn hóa trong Đảng đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn cách mạng mới, cần tập trung thực hiện tốt một số giải pháp cơ bản sau đây:

Một là, củng cố, tăng cường sự đoàn kết, thống nhất trong Đảng

Xây dựng đường lối, chủ trương đúng đắn, tạo sự thống nhất về chính trị, tư tưởng và các chương trình hành động, nâng cao chất lượng sinh hoạt Đảng. Đảm bảo thực hiện nghiêm túc các nguyên tắc tổ chức, hoạt động của Đảng, nhất là nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách, thiếu số phục tùng đa số, cá nhân phục tùng tổ chức, cấp dưới phục tùng cấp trên, toàn Đảng phục tùng Trung ương. Lựa chọn và xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý, người đứng đầu có đủ phẩm chất đạo đức và năng lực công tác; luôn thống nhất giữa nói và làm; có vai trò tiên phong, nêu gương, đi đầu trong mọi lĩnh vực, thực sự là trung tâm quy tụ, đoàn kết của mỗi tổ chức Đảng, mỗi địa phương, cơ quan, đơn vị: “Lựa chọn, bố trí đúng những người thật sự có đức, có tài; thật sự “cần, kiệm, liêm, chính”, “chí công vô tư”; thật sự tâm huyết vì nước, vì dân... Đừng “nhìn gà hóa cuốc”, “đừng thấy đồ tướng là chín”... Danh dự mới là điều thiêng liêng, cao quý nhất!” [11, tr.96-98]. Tăng cường đoàn kết, nhất trí trong Đảng, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân trên cơ sở mục tiêu giữ vững độc lập dân tộc, thống nhất Tổ quốc gắn với việc đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên, góp phần ngăn chặn các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Tăng cường, đẩy mạnh và mở rộng thực hiện công tác kiểm tra và

giám sát với tinh thần quyết tâm cao, bản lĩnh vững vàng, giữ vững nguyên tắc “không có vùng cấm”, “không có ngoại lệ”. Tập trung xử lý dứt điểm tình trạng mất đoàn kết nội bộ, lợi dụng bất đồng ý kiến, mâu thuẫn trong nội bộ dẫn đến nguy cơ tự diễn biến, tự chuyển hóa. Đẩy mạnh, tiếp tục đổi mới công tác tuyên truyền việc thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW và Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII, khóa XIII về xây dựng, chỉnh đốn Đảng gắn với các quy định về nêu gương trên các phương tiện truyền thông. “Xây dựng đội ngũ cán bộ, trước hết là người đứng đầu có bản lĩnh chính trị vững vàng, có đạo đức trong sáng, năng lực nổi bật, dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thử thách, dám hành động vì lợi ích chung” [4, tr.187]. Thông qua việc nêu gương, nhân rộng các tấm gương điển hình của tập thể và cá nhân để “giáo dục lẫn nhau”, thiết thực giữ gìn và củng cố sự đoàn kết, thống nhất trong Đảng.

Hai là, thực hành sâu rộng văn hóa tự phê bình và phê bình trong Đảng

Tiếp tục nâng cao nhận thức, đề cao trách nhiệm của mỗi cấp ủy, mỗi cán bộ, đảng viên trong thực hiện đồng bộ, quyết liệt các giải pháp nâng cao chất lượng công tác tự phê bình và phê bình trong Đảng. Tiếp tục chủ động, kịp thời nắm bắt tâm tư, tình cảm, nguyện vọng cán bộ, đảng viên; đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền để nâng cao tính chiến đấu, sức thuyết phục và hiệu quả công tác tuyên truyền, góp phần cụ thể hóa chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước đến với người dân. Tăng cường sự đồng thuận xã hội gắn với biểu dương, nhân rộng những gương điển hình tiên tiến của tập thể và cá nhân, tạo sự lan tỏa trong cộng đồng. Phát huy vai trò gương mẫu của cán bộ lãnh đạo, quản lý, người đứng đầu; đồng thời, thông qua tự phê bình và phê bình trên tinh thần nêu gương, tự giác, chân thành, thẳng thắn, khách quan, trung thực, không mệnh lệnh, áp đặt: “Nâng cao ý thức tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng suốt đời, thường xuyên “tự soi”, “tự sửa” và nêu cao danh dự, lòng tự trọng của

người đảng viên” [4, tr.237]. Mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý, người đứng đầu phải gương mẫu tự soi, tự sửa, giúp đồng chí và quần chúng tự soi, tự sửa.

Phát huy vai trò tiên phong gương mẫu của cấp ủy, người đứng đầu và trách nhiệm của cả hệ thống chính trị trong tiến hành tự phê bình và phê bình, trên tinh thần tiến hành từ trên xuống dưới, từ trong ra ngoài, từ cấp ủy, người đứng đầu đến cán bộ, đảng viên. Cấp trên phải gương mẫu tự kiểm điểm trước để cấp dưới noi theo; tập thể kiểm điểm trước, cá nhân kiểm điểm sau; cấp ủy viên và cán bộ giữ chức vụ lãnh đạo kiểm điểm trước, đảng viên kiểm điểm sau. Cấp dưới phải mạnh dạn phê bình cấp trên; tổ chức cơ sở đảng và mỗi cán bộ, đảng viên phải lắng nghe ý kiến phê bình của quần chúng. Duy trì và thực hiện nghiêm túc, thường xuyên, hiệu quả các nguyên tắc xây dựng Đảng, Điều lệ Đảng, chú trọng thực hiện tự phê bình và phê bình gắn với nhiệm vụ chính trị, với các đợt sinh hoạt Đảng. Kết hợp chặt chẽ giữa công tác tư tưởng với công tác tổ chức; phát huy dân chủ; đề cao tính tự giác, trách nhiệm, thái độ và phương pháp tự phê bình và phê bình đúng đắn, phù hợp, bảo đảm tính văn hóa, tính khoa học, tính nhân văn của mỗi cán bộ, đảng viên. Phát huy vai trò của các tổ chức quần chúng, nhất là nhân dân tại mỗi địa phương, cơ quan, đơn vị trong giám sát, phê bình tổ chức Đảng và cán bộ, đảng viên với các hình thức phù hợp.

Ba là, tăng cường rèn luyện đạo đức cách mạng cho mỗi cán bộ, đảng viên

Không ngừng đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân, cơ hội, thực dụng. Mỗi cán bộ, đảng viên phải thấm nhuần, tự soi, tự đối chiếu, tự sửa chữa và làm theo, gắn chặt với chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Kiên quyết đấu tranh chống quan liêu, tham nhũng, lãng phí, chủ nghĩa cá nhân, lối sống cơ hội, thực dụng, bè

phái, “lợi ích nhóm” và tình trạng nói không đi đôi với làm, nói nhiều làm ít: “Đẩy mạnh giáo dục đạo đức cách mạng, làm cho mỗi cán bộ, đảng viên thấy rõ bổn phận và trách nhiệm của mình, luôn vững vàng trước mọi khó khăn, thách thức và không bị cám dỗ bởi vật chất, tiền tài, danh vọng” [4, tr.237]. Phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ chủ trì, người đứng đầu các cơ quan, đơn vị trong thực hiện tốt các quy định rèn luyện phẩm chất đạo đức, lối sống, phong cách, tác phong, lễ lối làm việc. Mỗi cán bộ, đảng viên ra sức rèn luyện đức tính của người cán bộ - cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, hết lòng phụng sự Tổ quốc, phụng sự nhân dân.

Tiếp tục gắn thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII với Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị khóa XII. Đổi mới mạnh mẽ phương thức lãnh đạo của cấp ủy các cấp nhằm nâng cao vai trò điều hành, hiệu lực, hiệu quả quản lý của chính quyền các cấp. Nâng cao chất lượng hoạt động của Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội; phát huy vai trò của nhân dân, dựa vào nhân dân để thiết thực xây dựng tổ chức Đảng, đội ngũ cán bộ, đảng viên liêm chính, hết lòng phụng sự nhân dân. Tận tâm, tận lực trong công việc, quan tâm, chăm lo mọi mặt đời sống nhân dân. Đánh giá, sử dụng đúng cán bộ, kiên quyết xử lý nghiêm cán bộ vi phạm về phẩm chất đạo đức, lối sống. Mỗi cấp ủy, cán bộ chủ trì các cơ quan, đơn vị phải thường xuyên quản lý, nắm chắc tình hình đội ngũ cán bộ trong phạm vi quyền hạn, từ đó có biện pháp giáo dục, quản lý, xử lý kịp thời, hiệu quả.

Bốn là, coi trọng văn hóa nêu gương, văn hóa trọng dân, gần dân, hiểu dân, học dân và có trách nhiệm với nhân dân trong Đảng

Thực hiện nghiêm Quy định 08-QĐi/TW ngày 25-10-2018 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa XII) về “Trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương”. “Xây dựng văn hóa trong Đảng và trong hệ thống chính trị; xây dựng văn hóa công chức, văn hóa công vụ, đặc biệt là đạo đức công vụ, chú trọng sự nêu gương của cán

bộ, đảng viên” [11, tr.165]. Người đứng đầu cấp ủy, chính quyền các cấp phải thực hiện nghiêm túc việc tiếp dân định kỳ hoặc đột xuất để tiếp nhận thông tin, lắng nghe, đối thoại trực tiếp và xử lý những phản ánh, kiến nghị của nhân dân; chống biểu hiện vô cảm, quan liêu, mệnh lệnh, hách dịch, những nhiễu, gây phiền hà cho nhân dân. “Xây dựng và thực hiện phong cách làm việc khoa học, tập thể, dân chủ, trọng dân, gần dân, hiểu dân, vì dân, bám sát thực tiễn, chịu khó học hỏi, nói đi đôi với làm” [4, tr.199]. Tiếp tục xây dựng, hoàn thiện chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp, đạo đức công vụ ở từng địa phương, cơ quan, đơn vị với phương châm “sát chức năng, nhiệm vụ, ngắn gọn, dễ nhớ, dễ thực hiện và đánh giá việc thực hiện”.

Nghiêm túc triển khai thực hiện Quy định 124-QĐ/TW ngày 02-02-2018 của Ban Bí thư (Khóa XII) về “Giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân đối với việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của người đứng đầu, cán bộ chủ chốt và cán bộ, đảng viên”. Thực hiện tốt phong trào thi đua “Dân vận khéo” trong hệ thống chính trị cả nước; xây dựng, nhân rộng mô hình, điển hình “dân vận khéo”. Xây dựng và thực hiện quy định về việc lấy ý kiến đánh giá sự hài lòng của người dân đối với cơ quan, cán bộ, công chức trực tiếp giải quyết công việc của người dân và doanh nghiệp; có hình thức xử lý đối với những tổ chức, cá nhân có chỉ số hài lòng thấp: “Coi trọng công tác kiểm tra, giám sát trong Đảng, kết hợp với phát huy vai trò giám sát của báo chí và nhân dân đối với việc thực hiện trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên” [4, tr.238]. Thực hiện có hiệu quả, thực chất Quy chế dân chủ ở cơ sở, cải cách hành chính. Vận động nhân dân kiên quyết đấu tranh với các luận điệu xuyên tạc, kích động của các thế lực thù địch chống phá, chia rẽ Đảng, Nhà nước với nhân dân, nhất là việc lợi dụng những vấn đề liên quan tới đền bù, giải phóng mặt bằng, đất đai, di dân, tái định cư... Nêu cao ý thức phục vụ nhân dân, làm việc với thái độ khách quan, công tâm, tập trung giải quyết lợi ích chính đáng của

nhân dân, lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của quần chúng, chủ động đối thoại với nhân dân.

4. Kết luận

Xây dựng văn hóa trong Đảng, về thực chất chính là “văn hóa” toàn bộ hoạt động của Đảng, để cho Đảng vừa là người lãnh đạo, vừa thực sự là người đầy tớ, người nô bộc của nhân dân. Đây là sự phát triển về lý luận xây dựng Đảng của Đảng ta, làm cho mục tiêu xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức, đạo đức và cán bộ trở nên sáng rõ, hài hòa và bền vững hơn, nhất là trong điều kiện Đảng cầm quyền trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa hiện nay. Xây dựng văn hóa trong Đảng là nền tảng để Đảng thực sự là đạo đức, là văn minh, không ngừng nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu ngang tầm yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn cách mạng mới. □

Tài liệu tham khảo

1. Ban Chấp hành Trung ương, Kết luận số 21-KL/TW về “*Đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”*”, Hà Nội, ngày 25/10/2021.
2. Ban Chấp hành Trung ương, Báo cáo “*Kế thừa, phát huy truyền thống văn hóa dân tộc; xây dựng, phát triển văn hóa sau 35 năm tiến hành công cuộc đổi mới đất nước; các định hướng, giải pháp chủ yếu nhằm phát triển văn hóa, con người Việt Nam theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng*”, Hà Nội, ngày 22/11/2021.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam, Nghị quyết Hội nghị lần thứ chín Ban Chấp hành Trung ương Đảng (Khóa XI) “*Về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước*”, Hà Nội, 09/6/2014.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập I, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập II, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
6. V.I.Lênin (2005), *Toàn tập*, tập 24, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
7. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 1, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
8. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 4, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
9. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 5, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
10. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 12, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
11. Nguyễn Phú Trọng (2022), *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.